

На основу члана 7. Одлуке о накнади за заштиту и унапређење животне средине Града Ниша ("Службени лист Града Ниша", бр.53/09) и члана 39. Пословника о раду Градског већа Града Ниша („Службени лист Града Ниша“, бр.101/08, 4/09, 58/09, 25/11 и 27/11),
Градско веће Града Ниша, на седници одржаној, дана 02.11.2012. године, доноси

ПРОГРАМ МОНИТОРИНГА, ПРАЋЕЊА СТАЊА И ПРОГНОЗА АЕРОПОЛЕНА НА ТЕРИТОРИЈИ ГРАДА НИША ЗА 2012/2013 ГОДИНУ

I - ОСНОВЕ ПРОГРАМА

На неопходност мониторинга полена суспендованог у ваздуху указала је Светска здравствена организација (WHO) званичним закључцима састанка на тему „Phenology and Human Health: Allergic Disorders“ који је одржан у Риму 2003. године. WHO потврђује да је аерополен битан узрочник алергијских реакција током последњих 50 година а резултати мониторинга аерополена омогућавају проучавање, превенцију, дијагностиковање, па и лечење поленских алергија (WHO, 2003).

У нашој земљи на основу Закона о заштити животне средине („Сл. гласник РС“, бр.135/04 и 36/09), члан 3 тачка 11, полен може да се окарактерише као загађивач ваздуха, због негативног и штетног утицаја на људе.

Начин да се помогне особама алергичним на полен, који је препоручен од стране (WHO), је организовање и спровођење континуираног мерења концентracије полена у ваздуху као и информисање корисника оболелих и стручне јавности путем медија.

II - ЦИЉ ПРОГРАМА

Циљ Програма је:

1. успостављање мерног места за аерополен за Ниш и околину
2. спровођење мерења концентracије полена континуираном волуметријском методом препорученом од стране ИАА, (Интернационална асоцијација аеробиолога)
3. праћење стања, прогноза и редовно информисање јавности у циљу превенције алергијских болести
4. обезбеђивање континуитета у формирању базе података аерополена за израду „календара полена“
5. укључивање Града Ниша у систем Аеропалинолошке мреже Србије

Мерни интервали

Мерење аероалергеног полена врши се свакодневно током сезоне цветања биљака. Концентracија полена се изражава као број поленових зрна у кубном метру ваздуха ($\text{ПЗ}/\text{м}^3$). Метода дефинише континуиран рад клопке за полен током седам дана. Након замене носача узорка, сакупљен полен се анализира у Лабораторији, а резултати чине основу за израду извештаја о стању полена. Анализом података уз коришћење метеоролошких података и прогностичких система, јавности се даје извештај о стању и прогноза полена за наредни период.

У оквиру годишњег интервала (од фебруара до новембра месеца) у биогеографским условима у којима се налази Србија, у Нишу су дефинисане три сезоне:

1. Сезона цветања дрвећа;
2. Сезона цветања трава и
3. Сезона цветања корова.

Мерни локалитет

У сарадњи са Министарством енергетике, развоја и заштите животне средине Републике Србије-Агенцијом за заштиту животне средине и Институтом за јавно здравље Ниш, одређено је мерно место за мерење аероалергеног полена, на згради Института за јавно здравље Ниш. На овој локацији инсталирана је мерна станица, обезбеђени су технички услови и несметан приступ овлашћеном лицу за читавање података. Овај Програм реализује Институт за јавно здравље Ниш на основу сертификата о едукацији добијених од Агенције за заштиту животне средине Републике Србије.

Начин и динамика реализације програма „Мониторинг, праћење стања и прогноза аерополена у Нишу“:

1. постављен је апарат „клопка за полен“ и успостављено је мерно место;
2. спровођење мерења концентрације полена континуираном волуметријском методом препорученом од стране ИАА, (Интернационална асоцијација аеробиолога);
3. лабораторијска обрада узорака и анализа резултата дневних концентрација полена.

Информисање јавности у циљу превенције алергијских болести подразумева:

- израду и постављање седмодневног извештаја на интернет страницу;
- израду и достављање седмодневних нумеричких и описних извештаја о стању и прогнози аерополена, наручиоцу;
- израду и достављање месечних извештаја о стању аерополена, наручиоцу;
- израду годишњег извештаја стања и годишњег календара аероалергеног полена на територији Града Ниша, са предлогом мера;
- Информисање о сервису „лични полен дневник“;
- Дистрибуција информација потенцијалним корисницима;
- Израда препарата и атласа најважнијих типова алергеног полена;

Институт за јавно здравље Ниш у обавези је да резултате о стању аерополена доставља Агенцији за заштиту животне средине Републике Србије и Управи за привреду, одрживи развој и заштиту животне средине Града Ниша.

Информација о стању аерополена доступна је јавности преко званичног сајта Агенције за заштиту животне средине РС www.sepa.gov.rs, Института за јавно здравље Ниш www.izjz-nis.org.rs и Управе за привреду, одрживи развој и заштиту животне средине www.privredanis.freeiz.com/ZivotnaSredina.htm.

III - МЕРЕ ЗА РЕАЛИЗАЦИЈУ ПРОГРАМА

Реализација Програма мониторинга праћења стања и прогноза аерополена на територији Града Ниша за 2012/2013. годину, обухвата две фазе:

I фаза – Доношење Програма мониторинга праћења стања и прогноза аерополена на територији Града Ниша за 2012/2013. годину, од стране Градског већа Града Ниша и

II фаза – Реализација Програма мониторинга праћења стања и прогноза аерополена на територији Града Ниша за 2012/2013. годину од стране Института за јавно здравље Ниш, који је добио сертификат од Агенције за заштиту животне средине Републике Србије.

IV - ИЗВОРИ ФИНАНСИРАЊА

Програм праћења и прогнозе аерополена на територији Града Ниша финансираће се из средстава (део), предвиђених Одлуком о буџету Града Ниша за 2012. годину, из средстава буџетског фонда за заштиту животне средине ("Службени лист Града Ниша", бр.79/11),

раздео 3; глава 3.8.; функција 560; позиција 231, економска класификација 424 – специјализоване услуге, у износу, 800.000,00 динара (без ПДВ-а), од укупно намењене апроприације у износу од 55.000.000,00 динара.

Програм објавити у „Службеном листу Града Ниша“.

Број: 1126-6/2012-03

У Нишу, 02.11.2012. године

ГРАДСКО ВЕЋЕ ГРАДА НИША

Председник

Проф. др. Зоран Перишић

О Б Р А З Л О Ж Е Њ Е

У члану 7 Одлуке о накнади за заштиту и унапређење животне средине града Ниша ("Службени лист Града Ниша", бр.53/09), дефинисано је да Градско веће града Ниша, доноси Програме за сваку календарску годину, на предлог надлежне Управе за заштиту животне средине, који ће се финансирати из средстава буџетског фонда.

Град као јединица локалне самоуправе је један од субјеката система заштите животне средине са обавезом чувања и унапређења животне средине.

Заштита животне средине уређује се Законом о заштити животне средине („Службени гласник РС“, бр.135/04 и 36/09) и посебним законима.

Ради добијања информација о степену загађености животне средине поленом и превентивног деловања, неопходно је доношење Програма.

Током последњих година уочено је повећање броја особа са симптомима алергијских реакција. Полен је окарактерисан као загађивач ваздуха и изазивач бројних обољења као што су: бронхитис, коњуктивитис и дерматитис.

По препорукама Светске здравствене организације (WHO) неопходно је вршити мониторинг најзначајних типова аероалергеног полена. Информисање јавности о стању и прогноза полена, за осетљиве особе и лекаре представља првенствено превентивну меру, али омогућује и ефикасније лечење. Током сезоне, посебна пажња се усмерава на полен брезе, као најснажнијег алергена за време цветања дрвећа; на све биљне врсте фамилије трава, укључујући житарице, за време цветања трава и на полен амброзије, као најзачајнијег аероалергена, за време цветања корова. Посебно је важно напоменути на значај правовременог мониторинга полена и популација биљке амброзије у Нишу. Досадашњи резултати указују на неопходност праћења карактеристика сезоне аерополена, организовања акција мапирања и сузбијања, како даљи развој ситуације не би пратио сценарио забележен за амброзију у Панонској низији.

Програм мониторинга праћења стања и прогноза аерополена на територији града Ниша за 2012/2013. годину, доноси Градско веће града Ниша, а финансирање програма одобрава Градоначелник града Ниша.

Н А Ч Е Л Н И К
УПРАВЕ ЗА ПРИВРЕДУ, ОДРЖИВИ РАЗВОЈ
И ЗАШТИТУ ЖИВОТНЕ СРЕДИНЕ

Драган Карличић, дипл. правник